

УДК35.08; 658.310.823-057.177

№ державної реєстрації 0124U004818

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
61166, м. Харків, проспект Науки, 9а
тел. (057) 702-03-04, факс (057) 702-07-17

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи та
міжнародного співробітництва
Харківського національного
економічного університету
імені Семена Кузнеця,
д.е.н., професор

Тетяна ШТАЛЬ
2025.06.30

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Харківського національного
економічного університету
імені Семена Кузнеця,
д.е.н., професор

Володимир ПОНОМАРЕНКО
2025.06.30

ЗВІТ
КАФЕДРИ СОЦІАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ
ПРО НАУКОВО-ДОСЛІДНУ РОБОТУ

ІМПЕРАТИВИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЛЮДСЬКОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ
ВИМУШЕНОЇ МІГРАЦІЇ ВИКЛИКАНОЇ ВІЙНОЮ

Директор (керівник)
навчально-наукового інституту

2025.06.30

Михайло БРІЛЬ

Завідувач кафедри

2025.06.30

Галина НАЗАРОВА

Начальник НДС

2025.06.30

Ірина ЛИТОВЧЕНКО

2025

Рукопис закінчено 28 червня 2025 року

Розглянуто на засіданні кафедри 30 червня 2025 року, протокол № 16

ВИКОНАВЦІ

Керівник НДР завідувач кафедри докт. екон. наук, професор	2025.06.30	Г. В. Назарова (загальне керівництво, вступ, висновки)
Докт. екон. наук, професор	2025.06.30	Г. В. Назарова (розділ 1 – 50%)
Аспірант	2025.06.30	П. П. Хоменко (розділ 1 – 50%)
Канд. екон. наук, доцент	2025.06.30	В. М. Лугова (розділ 2 – 40%)
Аспірант	2025.06.30	Б. В. Маков (розділ 2 – 30%)
Аспірант	2025.06.30	В. В. Остапчук (розділ 2 – 30 %)
Докт. філос., викладач	2025.06.30	К. О. Демченко (розділ 3 – 20%)
Докт. екон. наук, професор	2025.06.30	В. І. Лаптев (розділ 3 – 80%)
Канд. екон. наук, доцент	2025.06.30	С.Ю. Гончарова (розділ 4 – 100%)
Канд. екон. наук, доцент	2025.06.30	Ан. В. Семенченко (розділ 5 – 100%)
Канд. екон. наук, доцент	2025.06.30	О. В. Ачкасова розділ 6 – 50%)
Канд. екон. наук, доцент	2025.06.30	О. В. Іванісов (розділ 6 – 50%)
Канд. екон. наук, доцент	2025.06.30	Ал. В. Семенченко (розділ 7 – 100%)
Канд. екон. наук, доцент	2025.06.30	Е. Р. Степанова (розділ 8 – 100%)

РЕФЕРАТ

Звіт про НДР: 145 с., 9 рис., 16 табл., 98 джерел.

Метою дослідження є удосконалення теоретичних засад та обґрунтування практичних рекомендацій щодо забезпечення людського розвитку в умовах вимушеної міграції викликаной війною.

Об'єкт дослідження – процес трансформації людського розвитку в умовах вимушеної міграції, викликаной війною.

Предмет дослідження – соціально-економічні аспекти, науково-методичні, практичні підходи та інструменти трансформації людського розвитку в умовах вимушеної міграції, викликаной війною.

Методи дослідження – логічний та структурний аналіз, монографічний метод, індукція та дедукція, групування, порівняння, графічний метод.

Дістали подальшого розвитку теоретичні засади соціального розвитку релокованих підприємств. Систематизовано негативні наслідки тривалої трудової міграції та еміграції українців в умовах воєнного часу. Уточнено підхід щодо трансформації внутрішнього професійного навчання персоналу в умовах воєнного стану. Систематизовано економічні та демографічні наслідки вимушеної міграції українців. Запропоновано класифікацію видів міграції людських ресурсів. Обґрунтовано доцільність застосування інноваційно-адаптивного підходу до підготовки управлінців в умовах воєнного часу. Розроблено рекомендації щодо уникнення та подолання синдрому морального вигорання у системі управління персоналом у повоєнний період. Запропоновано комплексну класифікацію ключових аспектів гендерної вразливості в контексті внутрішнього переміщення населення.

Результати дослідження впроваджені у діяльність ТОВ «ВІКТОРІАН-УКРАЇНА», ТОВ «ЛІК», ТОВ «ЛІФТ-МАРКЕТ».

ВИМУШЕНА МІГРАЦІЯ, ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНІ ОСОБИ, МІГРАЦІЯ, ЛЮДСЬКИЙ РОЗВИТОК, НАСЕЛЕННЯ, ПІДПРИЄМСТВО, ПРОФЕСІЙНЕ НАВЧАННЯ, РЕЛОКОВАНЕ ПІДПРИЄМСТВО, СОЦІАЛЬНИЙ РОЗВИТОК, ТРУДОВА МІГРАЦІЯ, УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ, УПРАВЛІНСЬКИЙ ПЕРСОНАЛ.

ЗМІСТ

	стор.
Вступ	5
1. Соціальний розвиток релокованих підприємств у повоєнний період	7
2. Особливості трудової міграції українського населення в умовах військового стану в Україні	17
3. Розвиток професійного навчання в умовах воєнного стану	30
4. Економічні та демографічні наслідки вимушеної міграції, спричиненої війною в Україні	50
5. Дослідження вимушеної міграції людських ресурсів в умовах вимушеної міграції	67
6. Інноваційно-адаптивні імперативи професійного розвитку управлінського персоналу в умовах повоєнної трансформації та вимушеної міграції	83
7. Удосконалення системи управління персоналом на підприємстві в повоєнний період	100
8. Гендерна вразливість внутрішньо переміщених осіб як чинник людського розвитку	116
Висновки	132
Список використаної літератури	133
Додатки	142